

СТ А Н О В И Щ Е

От: *проф. д-р Христина Лазарова Николова*
катедра „Икономика на транспорта и енергетиката“, УНСС
професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност
Икономика и управление (Икономика на транспорта)

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.8. Икономика, *научна специалност Икономика и управление (стопанска логистика)* в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Юлия Гришева Генова*

Тема на дисертационния труд: *УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ УПРАВЛЕНИЕТО НА*
ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИТЕ ЗА РЕЗЕРВНИ ЧАСТИ ПРИ
ВЪВЕЖДАНЕ НА НОВИ ПРОДУКТИ НА ПАЗАРА НА ИЗЧИСЛИТЕЛНА
КОМПЮТЪРНА ТЕХНИКА

Научен ръководител: доц. д-р Мария Сашкова Воденичарова

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури за защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 975/26.03.2025 г. на Зам.-ректора по НИД на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Юлия Генова се е обучавала по докторска програма в професионално направление 3.8. Икономика, по научна специалност Икономика и управление (стопанска логистика) към катедра „Логистика и вериги на доставките“ в УНСС, със срок на обучение 31.03.2020 г. – 31.03.2025 г. Обучението е осъществено в задочна форма. Отчислена е с право на защита на 17.03.2025 г. Дисертантката е изпълнила всички дейности по индивидуалния си план и е преминала успешно вътрешна защита с положително становище на катедрения съвет на обучаващата катедра.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният за защита дисертационен труд е в обем от 226 страници основен текст, структуриран в увод, изложение в три глави, заключение, списък на използваната литература, списъци на таблиците и фигурите, на приложенията и на

използваните съкращения и 20 стр. приложения. В основния текст са представени 32 таблици и 74 фигури.

Уводът убедително въвежда в темата на докторското изследване като подробно изяснява актуалността на темата, дефинира основната изследователска теза, обекта и предмета на изследването и целесъобразно дефинира изследователските цели и задачи, както и идентифицира подходящи методика и информационно осигуряване на изследването.

В духа на изискванията за литературен обзор по темата, **първа глава** целенасочено и научно издържано представя същността и теоретичните аспекти, както и съществуващите методи и подходи за изследване на следпродажбеното обслужване осигурено от веригата на доставки за резервни части при въвеждане на нови продукти на пазара на изчислителна компютърна техника.

Във втора глава се анализират и оценяват различни аспекти на управлението на веригата на доставките за резервни части при въвеждане на нови продукти на пазара на изчислителна компютърна техника; дефинирани са причините за неосъществено навременно обслужване и са изведени добри практики в компании произвеждащи изчислителна компютърна техника, на базата на които и е направен сравнителен анализ на веригата за доставки на компаниите от казусното изследване.

Трета глава допълва анализа в изследването с резултатите от направените собствени проучвания на дисертантката в контекста възможностите за усъвършенстване управлението на веригата на доставки за резервни части при въвеждане на нови продукти на пазара на изчислителна компютърна техника. Изведен е разширен симулационен модел за управление на веригата на доставки, базиран на анализ на навременното обслужване с резервни части на гаранционни заявки при въвеждане на нов ИКТ продукт в първите шест месеца след старта на продажбите. Представени са практико-приложни предложения за усъвършенстване на УВД за резервни части на ИКТ въз основа на идентифицираните проблеми.

В заключението са отчетени постигнатите резултати и решаването на поставените изследователски задачи. То обобщава ключовите аргументи, констатации и предложените решения, обсъждани в цялата дисертация, предоставяйки окончателен преглед на значението на изследването и неговите последици за ИКТ индустрията и потвърждавайки изследователската теза.

Темата на дисертационното изследване е изключително актуална и значима за усъвършенстване на управлението на веригите на доставки в една специфична сфера като доставките за резервни части при въвеждане на нови продукти на пазара на изчислителна компютърна техника. Тя е свързана с обосноваването и прилагането на адекватни подходи и модели за оценка на ефективността от прилагането на модели за усъвършенстване на УВД за резервни части при въвеждане на нови ИКТ продукти на пазара. Обектът, предметът и основните изследователски задачи на изследването са правилно формулирани. Докторантката си е поставила за цел на базата на анализ на

актуалното състояние да изследва следпродажбеното обслужване на изчислителна компютърна техника, осигурено от веригата на доставки за резервни части, да изведе слабостите и да предложи решения за усъвършенстване. Тя успешно е изпълнила тази цел и е представила убедителни аргументи за защита на основната си изследователска теза, а именно „следпродажбеното обслужване с резервни части на клиентите на продукти на изчислителна компютърна техника, която се характеризира с дълги гаранционни срокове, има слабости по отношение на доставка на резервна част, с която да бъде осъществена сервизната поддръжка на оборудването и би могло да бъде усъвършенствано.“ Предложените насоки за това усъвършенстване са ориентирани към изграждането на модел за осигуряване на повече гъвкавост и по-кратки срокове за доставка и подмяна на дефектна резервна част по веригата на доставки. В изпълнение на задачите на научното изследване, произтичащи от така формулираните основна цел и изследователска теза, дисертантката изследва влиянието върху факторите, които обуславят и допринасят за подобряване на резултатите от дейността на фирмите от сектора.

Използваните литературни източници са 134, от които 5 на кирилица и 129 - на латиница. Следва да се отбележи отличното познаване от страна на докторантката на литературата в изследваната научна област и прецизното цитиране на литературните и информационните източници в текста и в библиографската справка.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Изследването в дисертационния труд е проведено с подходящо подбрана методология и научен инструментариум. За постигането на поставените цели и изпълнението на изследователските задачи докторантката е приложил статистически, математически и икономически методи за научни изследвания, включващи компаративен и специализиран анализ, казусно изследване, анкетни проучвания и дълбочинни интервюта, както и научни наблюдения, сравнения и обобщения.

Докторантката е предложила оригинално научно изследване, което разширява хоризонта на научните изследвания в областта на логистиката и веригите на доставки и дава отговор на съществени теоретични и практико-приложни въпроси.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В дисертационния труд могат да се открият както научно-теоретични приноси, така и такива с практико-приложен характер, които по мое мнение могат да бъдат обобщени по следния начин:

1. Научно-теоретични приноси:

- Изведени и обобщени са разликите между производствената и следпродажбената верига на доставки, като е установено, че следпродажбените вериги могат да функционират независимо и изискват различни методи за управление.

- Изведени са предизвикателствата пред веригата на доставки за резервни части, които подчертават сложността на прогнозирането и осигуряването на наличности след спиране на производството.

II. *Практико-приложни приноси:*

- Разработена е авторова методика за изследване на веригата на доставки за резервни части на пазара на изчислителна и компютърна техника, включваща количествен и качествен подход, системен и структурен анализ, както и казусни изследвания. Методиката включва пет фази на изследването: изясняване на значението и ролята на веригата на доставки за резервни части за нивото на следпродажбено обслужване и имиджа на компанията; оценка на комплексността на веригата на доставки; оценка на ефективността на веригата на доставки; анализ на вътрешните дейности по въвеждането на нов продукт и осигуреното следпродажбено обслужване; и извеждане на най-добри практики чрез казуси.
- Въз основа на емпиричното изследване са идентифицирани предизвикателства при следпродажбеното обслужване, като непредвидимост на търсенето, необходимост от бърза реакция при повреди и управление на запасите. Предложен е нов модел за управление на доставките на резервни части с оглед на гаранционния период и продължителната поддръжка. Идентифицирани са основните причини за забавяния в обслужването и са изведени решения за оптимизация на веригата на доставки за резервни части при въвеждане на нови продукти.
- Изведени са насоки за подобряване на ефективността на веригите на доставки в сектора на ИКТ, включително оптимизация на складовата мрежа чрез динамично разпределение на запасите за навременно обслужване и нови модели и решения за управлението на критични запаси от резервни части.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Представени са шест публикации по дисертацията, съответно една статия в специализирано научно списание, индексирано в базата данни Scopus и Web of Science, една глава от колективна монография и четири доклади в сборници от научни конференции, два от които са индексирани в CEEOL. С посочените публикации по темата на дисертацията е осигурено адекватно разпространение на получените резултати в научната литература. Те представят солидните научни достойнства на научното изследване, представено в дисертационния труд.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът коректно и адекватно отразява дисертационния труд в структурно и съдържателно отношение.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

В дисертационният труд са допуснати някои дребни технически грешки и несъответствия, но те не омаловажават актуалността на темата, както и високата степен на нейното разработване. Те имат технически характер и могат да бъдат разглеждани като препоръки за прецизиране на бъдещата изследователска работа на дисертантката.

8. Заключение

В заключение, смятам че представеният дисертационен труд напълно отговаря на изискванията за придобиване на образователна и научна степен „доктор“. В него са налице научни и приложни приноси, както и новаторски подход в изследването на темата, което позволява да се даде висока оценка на изследователската разработка и да бъде препоръчано на уважаемото научно жури да присъди на Юлия Гришева Генова ОНС „Доктор“ по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност Икономика и управление (стопанска логистика).

02.05.2025 г.

гр. София

проф. д-р Христина Николова

EVALUATION REPORT OF PH.D. THESIS

Referee: *Prof. Dr. Christina Lazarova Nikolova*
Economics of Transport and Energy Department, UNWE
Scientific field 3.8 Economics, Economics and Management
(Economics of Transport)

About: PhD thesis in the scientific field of *Earth Sciences*.

Author: *Yulia Grisheva Genova*

Topic: *IMPROVING THE MANAGEMENT OF THE SPARE PARTS SUPPLY CHAIN WHEN INTRODUCING NEW COMPUTER TECHNOLOGY PRODUCTS ON THE MARKET*

Supervisor: *Associate Professor Dr. Maryia Sashkova Vodenicharova*

Reason for the presentation of the report: participation in the examination board for viva voce examinations for PhD research degree, according to the Order 975/26.03.2025 of the Vice-Rector for Research of the UNWE.

1. Information about the PhD candidate

The Ph.D. Candidate, Yulia Genova, has been a student in a doctoral program conducted by the Department of Logistics and Supply Chain Management at UNWE in the scientific field 3.8. Economics, Economics and Management (Business Logistics). The study was conducted in a part-time form between 31.03.2020 and 31.03.2025. The PhD candidate submitted her dissertation on 17.03.2025. The dissertation has been completed according to her plan and has successfully passed an internal defense with a positive opinion of the departmental council of the training department

2. General characteristics of the dissertation thesis

The dissertation is 226 pages long and structured as an introduction, a three-chapter exposition, a conclusion, a bibliography, lists of tables, figures, annexes, and abbreviations, and 20 pages of annexes. The main text includes 32 tables and 74 figures.

The introduction convincingly introduces the topic of the doctoral research by clarifying in detail the relevance of the topic, defining the main research thesis, the object,

and the subject of the research, appropriately defining the research goals and objectives, and identifying appropriate methodology and information support for the research.

In the spirit of the requirements for a literature review on the topic, **the first chapter** purposefully and scientifically presents the essence and theoretical aspects, along with the existing methods and approaches for studying the after-sales service provided by the supply chain for spare parts when introducing new products to the computing equipment market.

The second chapter analyzes and evaluates various aspects of supply chain management for spare parts in the introduction of new products to the computing market. It defines the reasons for untimely service and derives good practices from companies producing computer equipment, based on which a comparative analysis of the supply chains of the companies in the case study is conducted.

Chapter Three complements the analysis in the study with the results of the dissertation's research regarding the possibilities for improving the management of the supply chain for spare parts when introducing new products in the computing equipment market. An extended simulation model for supply chain management is developed, based on an analysis of the timely servicing of spare parts for warranty requests when launching a new ICT product within the first six months after sales begin. Practical and applied proposals for enhancing SCM for ICT spare parts, derived from the identified issues, are presented.

The conclusion reflects on the results achieved and the solutions to the research tasks. It summarizes the key arguments, findings, and proposed solutions discussed throughout the dissertation, providing a definitive overview of the research's significance and implications for the ICT industry while confirming the research thesis.

The dissertation's research topic is vital for improving supply chain management in specific areas, such as the supply of spare parts when introducing new products to the computing market. It pertains to the justification and application of appropriate approaches and models for assessing the effectiveness of SCM improvement strategies for spare parts when launching new ICT products on the market.

The object, subject, and primary research tasks are correctly formulated. The PhD student has set herself the goal, based on an analysis of the current state, to investigate the after-sales service of computing equipment provided by the spare parts supply chain, to identify weaknesses, and to propose improvement solutions. She has successfully fulfilled this objective and has presented convincing arguments to defend the central research thesis, namely "the after-sales service with spare parts to customers of computer products, which is characterized by long warranty periods, has weaknesses in terms of the supply of a spare part with which the maintenance of the equipment can be carried out and could be improved." She proposed measures oriented towards building a model to provide more flexibility, shorter delivery times, and replace defective spare parts along the supply chain. In fulfillment of the scientific research tasks, arising from the formulated main goal and research thesis, the dissertation examines the influence of the factors that determine and contribute to improving the performance of companies in the sector.

The bibliography comprises 134 literature sources, of which 5 in Bulgarian and 129 in English. It should also be noted that the authors have excellent knowledge of the literature in the research field and precisely cite the information sources in the text and in the bibliographic references.

3. Evaluation of the results achieved in the dissertation thesis

The research outlined in the Ph.D. thesis has been conducted using an appropriately selected methodology and scientific tools. To achieve the defined research goals and implement the research tasks, the Ph.D. candidate has applied statistical, mathematical, and economic research methods that involve complex and specialized analyses, case studies, questionnaire surveys, interviews, scientific comparisons, and summaries.

The Ph.D. candidate has proposed original scientific research that broadens the research horizon in logistics and supply chain management and addresses crucial theoretical and practical questions.

4. Evaluation of the scientific and applied results and contributions

The main scientific and applied contributions of the dissertation thesis to the scientific field can be summarized as follows:

II. Scientific results and contributions:

1. The differences between the production and after-sales supply chains are deduced and summarized, it is found that after-sales chains can function independently and require different management methods.
2. Supply chain challenges for spare parts are underscored, emphasizing the complexity of forecasting and securing stocks after production shutdowns.

II. Applied results and contributions:

- An author's methodology for researching the supply chain of spare parts in the market for computing and computer equipment has been developed, incorporating both quantitative and qualitative approaches, system and structural analysis, as well as case studies. The methodology consists of five phases: clarifying the importance and role of the spare parts supply chain for the level of after-sales service and the company's image; assessing the complexity of the supply chain; evaluating the effectiveness of the supply chain; analyzing the internal activities related to the introduction of a new product and the provided after-sales service; and deriving best practices through case studies.
- Based on the empirical study, challenges in after-sales service have been identified, including demand unpredictability, the necessity for rapid response to failures, and inventory management issues. A new model for managing the supply of spare parts is proposed, considering the warranty period and long-term maintenance needs. The main causes of service delays are outlined, and

solutions for optimizing the supply chain of spare parts when introducing new products are presented.

- Guidelines are provided to improve the efficiency of supply chains in the ICT sector. These include optimizing the warehouse network through dynamic inventory allocation for timely service and developing new models and solutions for managing critical spare parts stocks.

5. Evaluation of the scientific publications on the dissertation topic

Six publications on the dissertation topic are presented, respectively: one article in a Scopus and Web of Science-indexed journal, one monograph chapter, and four papers published in conference proceedings, two of which are indexed in the CEEOL database. These publications adequately disseminate the achieved results in the scientific literature. They present the solid scientific merits of the research presented in the dissertation.

6. Evaluation of the author's summary of the dissertation thesis

The author's summary accurately reflects the thesis structure and content of the dissertation.

7. Critical remarks, recommendations, and questions

There are some minor technical errors and inconsistencies in the dissertation, but they do not significantly affect the quality of the research presented or the fulfillment of the research tasks. They are technical in nature and can be considered recommendations for refining the future research work of the Ph.D. candidate.

8. Conclusions

In conclusion, this dissertation fully meets the requirements for awarding a PhD degree to the candidate. It presents significant scientific and applied contributions to the field. Based on an innovative research approach, I commend the conducted research and recommend to the honorable Evaluation Board that Yulia Grisheva Genova be awarded a PhD degree in the field of Economics, specializing in Economics and Management (Business Logistics).

02.05.2025

Sofia

Prof. Dr. Christina Nikolova